



Informácie o právach odberateľa

Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, IČO: 31 36 45 01, sídlom Klemensova 8, 813 61 Bratislava, spoločnosť zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Po, vložka 312/B týmto informuje v súlade s ustanovením §17 ods.1) písm. a) bod 10 zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. účinného od 1. septembra 2012 (ďalej aj ako „Zákon“) o právach odberateľa elektriny v domácnosti.

Práva odberateľa elektriny v domácnosti sú zakotvené najmä v § 17, § 35 a § 36 Zákona.

§ 17

Ochrana odberateľa elektriny, odberateľa plynu a univerzálna služba

(1) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov ¹⁾ majú právo pri dodávke elektriny a dodávke plynu

- a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu v súlade s odsekom 7, ktorá musí obsahovať najmä:
 - 1) identifikáciu dodávateľa a odberateľa,
 - 2) rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s týmito dodávkami,
 - 3) podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s dodávkou,
 - 4) zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
 - 5) dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať, vrátane informácie o poplatku za vypovedanie zmluvy alebo informácie, že zmluvu je možné vypovedať bez poplatku,
 - 6) spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a služieb súvisiacich s dodávkou vrátane kompenzácie za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu,
 - 7) miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie a miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie dostupných prostriedkov na urovanie sporu,
 - 8) informáciu, za akých podmienok môže odberateľ vypovedať zmluvu, ak nesúhlasí so zmenou ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a s tým súvisiacich služieb alebo so zmenou podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu,
 - 9) spôsob oznámenia termínu výmeny určeného meradla a informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
 - 10) informácie o právach odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti aspoň formou odkazu na také informácie zverejnené na webovom sídle dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,
 - 11) náhradný spôsob určenia množstva dodanej elektriny alebo dodaného plynu v prípade poruchy určeného meradla alebo mimo určeného termínu odpočtu,
- b) na poskytnutie informácie o každej zmene ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a o zmene obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb a poučenie o práve vypovedať zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu podľa odseku 4 transparentným a zrozumiteľným spôsobom určeným v obchodných podmienkach podľa § 34 ods. 2 písm. f) tretieho bodu alebo § 69 ods. 2 písm. a) tretieho bodu najneskôr 30 dní pred nadobudnutím účinnosti zmeny,
- c) na výber nediskriminačnej formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia; dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce

zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi cenou elektriny alebo plynu uplatňovanou v predchádzajúcom zúčtovacom období a cenou elektriny alebo plynu, ktorá sa bude uplatňovať v nadchádzajúcom zúčtovacom období; odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť,

- d) na poskytnutie informácií o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a) v primeranom časovom predstihu pred uzavretím takej zmluvy; primeraným časovým predstihom sa rozumie čas, ktorý potrebuje odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti na posúdenie informácií o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a),
- e) na poskytnutie informácie o práve písomne odstúpiť od zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu do 14 pracovných dní odo dňa uzavretia takej zmluvy; takú informáciu je dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu povinný poskytnúť odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti formou samostatného písomného poučenia najneskôr pri uzavretí zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu.

(2) Ustanovenia odseku 1 platia aj vtedy, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti uzatvorí zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu a s tým súvisiacich služieb s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu prostredníctvom tretej osoby.

(3) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti je oprávnený bez uvedenia dôvodu odstúpiť od zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu v lehote podľa odseku 1 písm. e). Ustanovenie osobitného zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji o zachovaní lehoty na odstúpenie od zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu sa nepoužije.

(4) Ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti so zmenou ceny za dodávku elektriny, ceny za dodávku plynu alebo so zmenou obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu, ktorú mu oznámil dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu podľa odseku 1 písm. b), nesúhlasí, má právo zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu bezodplatne a s účinnosťou najskôr k plánovanému dňu účinnosti zmeny vypovedať doručením oznámenia o výpovedi takej zmluvy dodávateľovi najneskôr 15 dní pred plánovaným dňom účinnosti zmeny; toto právo sa vzťahuje aj na zmluvy uzavreté na dobu určitú.

(5) Ak dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu neoznámí odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti zmenu ceny za dodávku elektriny, ceny za dodávku plynu alebo zmenu obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu v lehote podľa odseku 1 písm. b), odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti má právo zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu bezodplatne vypovedať doručením oznámenia o výpovedi takej zmluvy dodávateľovi najneskôr do troch mesiacov odo dňa účinnosti zmeny s účinnosťou najskôr 15 dní odo dňa doručenia oznámenia o výpovedi zmluvy dodávateľovi.

(6) Zmluva o združenej dodávke elektriny a zmluva o združenej dodávke plynu zaniká dňom účinnosti výpovede určeným v oznámení o výpovedi takej zmluvy podľa odseku 4 alebo odseku 5. Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti je povinný zabezpečiť, aby ku dňu účinnosti výpovede zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu bol ukončený proces zmeny dodávateľa podľa § 31 ods. 3 písm. l) alebo § 64 ods. 7 písm. h).

(7) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti majú právo na vymedzenom území na dodávku elektriny a dodávku plynu v rámci univerzálnej služby v ustanovenej kvalite a za jednoducho a zrozumiteľne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny, ktoré zohľadňujú náklady a primeraný zisk, ak splnia obchodné podmienky dodávateľa poskytujúceho univerzálnu službu.

(8) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete na časti vymedzeného územia pripojí za podmienok určených úradom a pri dodržaní ceny alebo metodiky jej tvorby určenej úradom odberateľa elektriny v domácnosti a odberateľa plynu v domácnosti do sústavy a siete, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky. Zmluva o pripojení musí obsahovať aj lehotu, v ktorej je prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný

zabezpečiť pripojenie odberného elektrického zariadenia alebo odberného plynového zariadenia.

(9) Odberateľ elektriny a odberateľ plynu majú právo zmeniť dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu. Dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu nesmie požadovať od odberateľa elektriny alebo odberateľa plynu finančnú úhradu za vykonanie zmeny ani žiadne iné platby. Podmienkou na zmenu dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu je ukončenie zmluvy o dodávke elektriny uzatvorenej s pôvodným dodávateľom elektriny alebo zmluvy o dodávke plynu uzatvorenej s pôvodným dodávateľom plynu najneskôr ku dňu vykonania tejto zmeny a uzatvorenie zmluvy o dodávke elektriny s novým dodávateľom elektriny alebo uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu s novým dodávateľom plynu s účinnosťou ku dňu vykonania zmeny dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu. Ustanovenia o zmluve o dodávke elektriny a zmluve o dodávke plynu podľa tohto odseku a odsekov 10 a 11 platia aj pre zmluvu o združenej dodávke elektriny a zmluvu o združenej dodávke plynu.

(10) Po uzatvorení zmluvy o dodávke elektriny s novým dodávateľom elektriny alebo po uzatvorení zmluvy o dodávke plynu s novým dodávateľom plynu je odberateľ elektriny alebo odberateľ plynu povinný písomne alebo v elektronickej podobe požiadať o zmenu dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu sám alebo prostredníctvom svojho nového dodávateľa elektriny alebo nového dodávateľa plynu príslušného prevádzkovateľa sústavy alebo prevádzkovateľa siete najneskôr 21 dní pred uplynutím výpovednej lehoty podľa § 15 ods. 16 alebo pred skončením platnosti zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke plynu.

(11) Pôvodný dodávateľ elektriny alebo pôvodný dodávateľ plynu môže vzniesť námietku proti zmene dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu pre príslušné odberné miesto prevádzkovateľovi sústavy alebo prevádzkovateľovi siete do 10 dní pred požadovaným dňom vykonania zmeny dodávateľa, avšak nie skôr ako 15 dní pred požadovaným dňom vykonania zmeny dodávateľa, a to výlučne z dôvodu neukončenia zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke plynu najneskôr ku dňu zmeny dodávateľa. Ak bola vznesená námietka podľa prvej vety, prevádzkovateľ sústavy alebo prevádzkovateľ siete zmenu dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu nevykoná a bezodkladne o tom informuje pôvodného dodávateľa elektriny, nového dodávateľa elektriny a odberateľa elektriny alebo pôvodného dodávateľa plynu, nového dodávateľa plynu a odberateľa plynu. Prevádzkovateľ sústavy alebo prevádzkovateľ siete neposudzuje platnosť alebo neplatnosť ukončenia doterajšej zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke plynu. Ak pôvodný dodávateľ elektriny alebo pôvodný dodávateľ plynu vznesie námietku proti zmene dodávateľa bezdôvodne, zodpovedá za škodu, ktorá vznikla odberateľovi elektriny, novému dodávateľovi elektriny a prevádzkovateľovi sústavy alebo odberateľovi plynu, novému dodávateľovi plynu a prevádzkovateľovi siete.

(12) Pôvodný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti doručiť konečné vyúčtovanie platieb za dodávku elektriny alebo dodávku plynu najneskôr do štyroch týždňov po vykonaní zmeny. Konečné vyúčtovanie platieb za dodávku elektriny alebo dodávku plynu sa uskutoční na základe odpočtu skutočného stavu na určenom meradle vykonaného príslušným prevádzkovateľom sústavy alebo prevádzkovateľom siete, ak tento zákon neustanovuje inak.

(13) Ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti neuhradí preddavkovú platbu alebo nedoplatok z vyúčtovacej faktúry do určeného dňa splatnosti, dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu je povinný odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti na tento stav upozorniť a určiť nový termín splatnosti záväzku, ktorý nesmie byť kratší ako 10 dní od upozornenia o neuhradení záväzku odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti. Písomné upozornenie dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu obsahuje aj poučenie o prerušení dodávky elektriny alebo dodávky plynu, ak odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti nesplní svoj záväzok ani v dodatočnej lehote.

(14) Dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu je povinný riadne a úplne informovať na vyhotovenej faktúre alebo v materiáli zasielanom súčasne s faktúrou odberateľa elektriny v domácnosti a odberateľa plynu v domácnosti o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny a za dodávku plynu vrátane ich jednotkovej ceny. Informácia o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu obsahuje najmä jednotkovú cenu za :

a) nákup elektriny alebo plynu vrátane obchodnej činnosti dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,

- b) prepravu plynu,
- c) distribúciu elektriny vrátane prenosu alebo distribúciu plynu,
- d) skladovanie plynu,
- e) straty pri prenose elektriny a distribúcii elektriny,
- f) systémové služby v elektroenergetike,
- g) prevádzkovanie systému v elektroenergetike,
- h) odvod určený osobitným predpisom³⁾ spôsobom podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(15) Dodávateľ poskytujúci univerzálnu službu zverejní cenník elektriny alebo plynu dodávaných v rámci poskytovania univerzálnej služby na svojom webovom sídle pred jeho účinnosťou; zároveň ho doručí úradu. Úrad zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam dodávateľov poskytujúcich univerzálnu službu spolu s odkazom na ich webové sídla.

(16) Pri vybavovaní reklamácií postupuje dodávateľ elektriny, dodávateľ plynu, prevádzkovateľ distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete podľa osobitného predpisu.⁵⁾

(17) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti je oprávnený predložiť úradu na mimosúdne riešenie spor s dodávateľom elektriny, dodávateľom plynu, prevádzkovateľom distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej siete za podmienok a postupom ustanoveným osobitným predpisom.⁶⁾

§ 35

Práva a povinnosti odberateľa elektriny

(1) Odberateľ elektriny má právo

- a) uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny s dodávateľom elektriny; odmietnutie uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny musí dodávateľ elektriny odôvodniť,
- b) uzatvoriť zmluvu o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak tieto služby nezabezpečil dodávateľ elektriny,
- c) na pripojenie do sústavy, ak odberné elektrické zariadenie odberateľa elektriny spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia; tým nie je dotknuté ustanovenie § 11 ods. 13 až 15 a § 28 ods. 1 písm. h),
- d) uzatvoriť zmluvu o pripojení vlastného zariadenia na výrobu elektriny do sústavy s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia,
- e) preniesť svoju zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu s elektrinou na iného účastníka trhu s elektrinou na základe zmluvy o prevzatí zodpovednosti za odchýlku v súlade s § 15 ods. 7,
- f) zúčastňovať sa organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, ak je subjektom zúčtovania a uzatvoril s organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou zmluvu o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,
- g) na poskytnutie údajov a opravných údajov od zúčtovateľa odchýlok na účely vyúčtovania dodávok elektriny a odchýlky subjektu zúčtovania v rozsahu a kvalite podľa pravidiel trhu,
- h) na bezplatnú zmenu registrácie svojho odberného miesta na nového dodávateľa elektriny v lehote do troch týždňov od doručenia žiadosti,
- i) bezodplatne získať merané údaje o spotrebe na svojom odbernom mieste v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 2 písm. b),
- j) na priamu komunikáciu ohľadom všetkých technických záležitostí pripojenia s prevádzkovateľom sústavy, do ktorej je jeho odberné miesto pripojené, bez ohľadu na to, či má s prevádzkovateľom sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny,
- k) uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny s viacerými dodávateľmi elektriny súčasne v súlade s podmienkami podľa pravidiel trhu; to neplatí pre odberateľa elektriny v domácnosti.

(2) Odberateľ elektriny je povinný

- a) uzatvoriť v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. b) so zúčtovateľom odchýlok zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu s elektrinou, ktorá obsahuje aj povinnosť zložiť finančnú zábezpeku, ak nepreniesol svoju zodpovednosť za odchýlku na iného účastníka trhu s elektrinou podľa odseku 1 písm. e),
- b) umožniť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a zariadenia na prenos informácií o nameraných údajoch a prístup k určenému meradlu,⁷⁾

- c) udržiavať odberné elektrické zariadenie v stave, ktorý zodpovedá technickým požiadavkám,
- d) spĺňať technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia a prístupu do sústavy,
- e) dodržiavať pokyny dispečingu a dispečingu prevádzkovateľa príslušnej sústavy, do ktorej je odberateľ elektriny pripojený,
- f) poskytovať príslušnému prevádzkovateľovi sústavy a zúčtovateľovi odchýlok technické údaje obsiahnuté v zmluvách podľa odseku 1 písm. a) a b),
- g) prijať technické opatrenia, ktoré zabránia možnosti ovplyvniť kvalitu dodávky elektriny,
- h) uhradiť odvod určený osobitným predpisom³⁾ spôsobom podľa osobitného predpisu.⁴⁾

§ 36

Práva a povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti

(1) Odberateľ elektriny v domácnosti má právo

- a) na ochranu podľa § 17 vrátane práva na univerzálnu službu,
- b) na pripojenie vlastného zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy, ak splní technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia do distribučnej sústavy.

(2) Odberateľ elektriny v domácnosti je povinný

- a) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a nevyhnutný prístup k určenému meradlu,
- b) udržiavať odberné elektrické zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave,
- c) spĺňať technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia do sústavy,
- d) prijať zodpovedajúce technické opatrenia oznámené prevádzkovateľom distribučnej sústavy na zabránenie možnosti ovplyvniť kvalitu dodávanej elektriny,
- e) uhradiť odvod určený osobitným predpisom³⁾ spôsobom podľa osobitného predpisu.⁴⁾

1) Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka

2) Dodávateľ elektriny je povinný vypracovať obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby podľa osobitného predpisu a predložiť ich a každú ich zmenu na schválenie úradu najneskôr 30 dní pred dňom nadobudnutia ich platnosti. nový dodávateľ elektriny predkladá obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby úradu na schválenie do 30 dní po doručení povolenia; obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby musia spĺňať požiadavky ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, musia obsahovať spôsob predaja elektriny a reklamačný poriadok, musia byť formulované jasne a zrozumiteľne a nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré neprímeraným spôsobom sťažujú alebo znemožňujú výkon práv odberateľa elektriny v domácnosti,

3) Nariadenie vlády SR č. 426/2010 Z.z., ktorých sa ustanovujú podrobnosti o výške odvodu z dodanej elektriny koncových odberateľom a spôsobe jeho výberu pre Národný jadrový fond na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi

4) Zákon č. 238/2006 Z.z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

5) Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

6) zákon č. 250/2012 Z. o regulácii v sieťových odvetviach

7) zákon č. 142/2000 Z.z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov